

Гнедкова О. Г.

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Чечевиця В. О.

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

ПРОБЛЕМА ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

У статті досліджено проблему досягнення еквівалентності під час перекладу військової термінології, з якою часто стикаються перекладачі в цій галузі. Розглянуто основні концепції визначення самого поняття еквівалентності різними дослідниками, а також визначені ними теорії та типології еквівалентності. Окрім того, було перераховано основні особливості військової терміносистеми та проаналізовано вплив цих особливостей на досягнення еквівалентності в текстах військового дискурсу.

Аналіз досліджень науковців у галузі перекладознавства дав змогу визначити, що сучасні дослідники розглядають еквівалентність як динамічне явище, що може досягатися здебільшого на окремих рівнях (одному або кількох), серед яких перекладач рекомендується першочергово фокусуватися на змістовно-функціональному.

На заваді еквівалентності у військовому перекладі стають характерні особливості військової термінології, серед яких за результатами аналізу було визначено наступні: велика кількість скорочень та аббревіатур, сленгу, поширеність явищ ресемантизації та евфемії як термінотворчих методів, а також велика кількість неологізмів через швидкі темпи розвитку галузі.

На основі проаналізованих особливостей було запропоновано стратегії та підходи в роботі з військовими термінами, які допоможуть у розв'язанні проблеми еквівалентності.

Окрім того, стаття містить у собі вивчення роботи вітчизняних вчених у напрямку стандартизації української військової термінології. Як наслідок, було зроблено висновок про необхідність спрямування більших зусиль на діяльність, пов'язану зі стандартизацією, нормотворенням та термінотворенням в українській військовій термінології, оскільки це дозволить створити та підтримувати базу, на яку зможуть спиратися фахівці під час роботи над перекладом текстів військового спрямування або використовувати у створенні навчальних матеріалів або безпосередньо під час навчального процесу для підготовки майбутніх спеціалістів не лише військового, а й перекладацького фаху.

Ключові слова: перекладознавство, практика перекладу, еквівалентність, термінологія, військовий переклад, сленг, термінотворення.

Постановка проблеми. Проблема еквівалентності є однією з основних у перекладознавстві. У практичному перекладі досягнення еквівалентності є головною ціллю перекладача, що часто вимагає високого рівня професіоналізму та майстерності. Особливо актуальним питання відповідників є для технічних галузей, зокрема для термінології військової сфери, яка невпинно розширюється за рахунок появи нових понять, що не є регламентованими словниками. Шляхи передачі подібних неологізмів мовою перекладу становлять справжній виклик для фахівця й можуть ускладнювати його роботу. В умовах повномасштабної війни та посилення кооперації з іншими країнами у сфері оборони, забезпечення адекват-

ного перекладу у військовій галузі та відповідної словникової бази для нього є одним з пріоритетних завдань, що зумовлює актуальність поставленої проблеми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дискусію щодо поняття та теорій еквівалентності було розпочато ще в середині минулого століття, і вона триває донині, оскільки протягом років концепція еквівалентності по-різному розглядається дослідниками.

Питання особливостей та труднощів перекладу термінології, зокрема військової, та підходів до їх подолання вивчали у своїх працях як вітчизняні, так і зарубіжні науковці. Серед них: В. Балабін, Т. Володіна, І. Литвин, Ю. Попів-

няк, А. Сітко, І. Струк серед українських науковців, а також М. Бейкер, Ж. Віне, Ж. Далберне, Дж. Гауз, Дж. Кетфорд, Ю. Найда, П. Ньюмарк, Д. Пану, Е. Пім, Е. Сейбер, Р. Якобсон. Якщо на ранніх етапах досліджень [8; 10; 12; 17] у концепцію еквівалентності вкладали повну відповідність текстів оригіналу та перекладу на рівні структури, форми, лексики, стилю та змісту, то в більш сучасних роботах [3; 9; 14; 15] спостерігається тенденція визначення еквівалентності на рівні функціональності із зазначенням, що абсолютної еквівалентності неможливо досягти за реальних умов, оскільки різниця мов змушує перекладача вдаватися до трансформацій у роботі над перекладом [13].

Французькі вчені Ж. Віне та Ж. Дарбельне розглядали еквівалентність як метод, який «реплікує ту ж ситуацію, що й оригінал, використовуючи зовсім інакше фразування» [17, с. 342]. Актуальність такого визначення найбільше проявляється при перекладі ідіоматичних виразів, де прямий переклад неможливий. Хоча науковці й допускають можливість існування повних еквівалентів, якщо такі зазначені у двомовних словниках, вони акцентують свою увагу на необхідності застосовувати індивідуальний підхід до кожного окремого тексту, адже контекст вживання може значно змінити значення виразів.

На думку американського мовознавця Р. Якобсона, хоча еквівалентність і досягається в першу чергу за рахунок синонімії, при роботі з термінами перекладач може й навіть заохочується до використання запозичень та введення неологізмів, якщо еквівалентні вирази відсутні в мові перекладу [10, с. 233–235].

Німецька перекладознавиця Дж. Гауз, у свою чергу, ставить в основу своєї концепції еквівалентності питання збереження функціонально-змістовної складової тексту при перекладі на іншу мову. Якщо текст мови оригіналу та його переклад зберігають ту саму функцію, такий переклад Гауз називає «прихованим», так званим «другим оригіналом», і реципієнти можуть навіть не знати або не здогадуватися, що ознайомлюються з перекладом, а не оригінальним текстом [9, с. 69–71]. Ключовим фактором при диференціації видів еквівалентності в баченні науковиці є аналіз контексту, який може різнитися для одного тексту в мові оригіналу та в мові перекладу. У випадку, коли функція тексту не може або ж не має бути збережена (наприклад, при перекладі текстів, насичених історичними, культурними чи політичними реаліями), перекладач вдається до «відкритого»

перекладу, який не передбачає повної мімікрії під оригінал, а тому реципієнти усвідомлюють, що мають справу з перекладом іншомовного повідомлення [9, с. 66–68].

Для американського дослідника в галузі перекладознавства Ю. Найди основною віссю поділу при підході до питання еквівалентності лишилися форма та зміст, яким відповідали наступні різновиди еквівалентності:

1) формальна еквівалентність – передбачає якомога повніше збереження форми та змісту оригіналу з максимальним відтворенням граматичних, синтаксичних, навіть пунктуаційних особливостей тексту та мови оригіналу; для досягнення формальної еквівалентності може бути характерним широке використання калькування та перекладацьких приміток задля збереження реалій з культури та життя народів мови оригіналу;

2) динамічна еквівалентність – фокусується на читачі та його сприйнятті; за досягнення динамічної еквівалентності повідомлення в мові перекладу інтерпретується реципієнтом таким же чином, як повідомлення мовою оригіналу, і викликає той же емоційний відгук [12].

Вартим уваги є також погляд на еквівалентність дослідниці М. Бейкер [7], яка поєднує доробок своїх колег-попередників в одну систему, що складається з п'яти рівнів:

1) еквівалентність на рівні слів – найнижчий рівень, що покладається на значення слів та їхній поділ на морфеми у підборі відповідника в іншій мові. У своїй роботі мовознавиця наголошує на необхідності критичного підходу при роботі з перекладом на рівні слів, оскільки багатозначність може ввести спеціаліста в оману при пошуку еквівалентів;

2) еквівалентність на рівні виразів – зосереджується на ідіоматичних виразах та вимагає детального дослідження традицій сполучення слів у мовах оригіналу та перекладу. У центрі цієї еквівалентності знаходиться лексичне значення, а не структура;

3) граматична еквівалентність – досягається виключно за наявності подібних граматичних категорій у мовах оригіналу та перекладу;

4) текстуальна еквівалентність – передача інформаційного змісту тексту мовою перекладу, фокусом є збереження стилю та тематики;

5) прагматична еквівалентність – передбачає збереження мети та функції тексту, зосереджуючись на імпліцитних аспектах тексту на протигагу зовнішнім.

Схожої думки дотримується й Дж. Кетфорд, який вважає можливою еквівалентність лише на окремих рівнях, або ж так званих «рангах» [9], тоді як існування еквівалентності на кількох рівнях мови одночасно вважає недосяжним, що повертає нас до сучасних досліджень, які спираються на бачення еквівалентності як передусім відповідності текстів мов на рівні функції.

Що ж до теорій еквівалентності останнього десятиліття, першочерговий внесок у дослідження цього питання зробив Е. Пім, який, зокрема, вводить до перекладацької дискусії дві теорії еквівалентності (наголошуючи, що це саме теорії, а не різновиди еквівалентності, у третьому виданні своєї книги, присвяченої теорії перекладу [15]): природну та скеровану.

Згідно з теорією природної еквівалентності, повної відповідності можна досягти, якщо ідентичні концепції існували у двох мовах ще до перекладу, і зміна напрямку перекладу між двома мовами не призведе до зміни в установленій перекладом парі [14, с. 33–35]. Таким чином, за збереження значення таких концепцій під час перекладу, еквівалентності можна досягти на різних рівнях: форми, відношення або функції [14, с. 37]. На думку Е. Піма, прихильницею такого підходу до еквівалентності в перекладі є науковиця Д. Селесковіч, яка закликає до «девербалізації» текстів та відмови від суто лінгвістичного та структурного підходів, натомість – фокусуватися на сенсі [14, с. 59].

За теорією скерованої еквівалентності, відповідність мов не є природним явищем, а тому зворотній процес перекладу не дасть ідентичної до оригіналу мовної одиниці, як це повинно відбуватися за теорією природної еквівалентності. Себто, досягнення еквівалентності є результатом рішень перекладача та потребує його постійного скерування [14, с. 75]. Посилаючись на теорію німецького мовознавця О. Каде про повну та часткову еквівалентності, Е. Пім зазначає, що теорія скерованої еквівалентності діє, коли перекладач має кілька опцій для перекладу, жодна з яких не матиме прямого впливу на семантичне забарвлення тексту оригіналу [14, с. 85–88].

Серед українських дослідників вивченням питання еквівалентності займалися насамперед Т. Володіна та І. Литвин, які мають, на нашу думку, досить комплементарні погляди на це поняття.

Т. Володіна [2, с. 26], зокрема, закликає розрізняти два різновиди еквівалентності:

1) потенційна еквівалентність – досяжна за ідеальних умов максимальна подібність тексту оригіналу та перекладу;

2) перекладацька еквівалентність – реальна схожість текстів двох мов, якої фактично досягає перекладач під час роботи над перекладом.

В українськомовному науковому колі близьким до поняття перекладацької еквівалентності на прагматичному рівні є адекватність перекладу, яка майже відсутня в англомовній науковій дискусії. На відміну від еквівалентності, яка передбачає всеосяжну відповідність тексту перекладу до тексту оригіналу на рівні структури, семантики та впливу на читача, адекватність зміщує фокус до передачі мети тексту та досягнення подібної до оригіналу інтерпретації тексту читачем [3, с. 19].

Схожу думку висловлює вітчизняна перекладознавиця Т. Володіна, визначаючи адекватний переклад як такий, що «забезпечує прагматичні завдання перекладацького акту» [2, с. 28], себто досягає максимальної еквівалентності з дотриманням норм мови перекладу, жанрово-стильових особливостей тексту та вимог перекладацької традиції. За її теорією, еквівалентність завжди лишається непостійною й може досягатися лише на окремих рівнях. Серед причин неможливості досягти повної еквівалентності Т. Володіна називає як граматичні та семантичні відмінності мов, так і різницю в культурно-історичних та соціальних аспектах. На її думку, це призводить до формування різних асоціативних рядів у мовах оригіналу та перекладу, що, у свою чергу, є основною перешкодою на шляху до повної еквівалентності [2, с. 26].

З цим поглядом на непостійний характер еквівалентності погоджується також американський дослідник П. Ньюмарк [11, с. 48] та український вчений В. Балабін, який закликає до пошуку еквівалентів на рівні змісту тексту, а не окремих лексем [1].

За результатами аналізу останніх досліджень можна помітити, що питання еквівалентності наразі, попри досить велику кількість робіт, присвячених його дослідженню, є предметом різноголосі дискусії серед наукової спільноти, яка досі не досягла в ньому одностайності. Водночас в українському дискурсі еквівалентність тривалий час лишалася поза увагою вітчизняних дослідників і лише в останнє десятиліття стала предметом більш активного обговорення.

Постановка завдання. Метою цієї статті є проаналізувати основні аспекти, що складають проблему еквівалентного перекладу, встановити

зв'язок між особливостями військової терміносистеми та складнощами у досягненні еквівалентності в цій галузі, охарактеризувати стратегії подолання проблеми відсутності еквівалентів, а також дослідити та привернути увагу до поточної ситуації терміно- та нормотворчої діяльності в українській військовій галузі.

Виклад основного матеріалу. Проаналізувавши останні роботи провідних вчених у галузі перекладознавства та практичного перекладу, можна помітити тенденцію надання переваги індивідуальному підходу до окремого тексту та адаптації як головним інструментам досягнення еквівалентності за відсутності усталеного відповідника. Проте, зважаючи на особливості військової термінології та завдань текстів військового спрямування, адаптація далеко не завжди є доречною стратегією, оскільки низький рівень точності під час формулювання або інтерпретації терміна може неабияк зашкодити ефективній роботі військової сфери.

Як зазначає вітчизняна дослідниця Ю. Попівняк, «лексика військового жаргону формується з використання офіційно-ділового та науково-технічного стилів» [5, с. 9]. Втім, це твердження, на нашу думку, не враховує великого пласту сленгової термінології, яка є превалуючою в усному мовленні й формується частково завдяки ще одній характерній особливості військової терміносистеми, на яку звертає увагу І. Струк [6, с. 3]: схильність до вживання евфемізмів, тобто непрямих або завуальованих описів усталених понять. Варто зважати на той факт, що евфемічні утворення є стихійними за характером та переважно нестійкими, адже швидко втрачають свою актуальність або переходять у категорію усталених термінів. Для виникнення явища евфемії у військовій термінології І. Струк називає ряд основних причин, які пов'язані, насамперед, із намаганням приховати або замаскувати інформацію від різних груп осіб. Наприклад, вживання евфемізмів при обговоренні бойових планів, нових розробок, стратегічних локацій та операцій є шляхом уникнути витоку важливої інформації до ворога. У випадку військових помилок або при спробах применшити наслідки бойових дій або їхню агресивну природу військові можуть вдаватися до евфемії при звітуванні командуванню або передачі інформації цивільним, для уникнення паніки чи невдоволення серед мас. Евфемічні одиниці можуть вживатися також з морально-етичних причин, для уникнення прямого вжитку назв, які можуть викликати тривогу, страх, або гострі стресові

реакції, наприклад, пов'язані зі смертю, пораненнями, поразками, іншими видами бойових втрат.

Не менш цікавим з дослідницької точки зору та поширеним для військової лексики є явище ресемантизації, яке в американському військовому жаргоні досліджує А. Сейбер [16, с. 4–5]. За словами науковця, ресемантизація «використовується для створення спільного лексичного коду» [16, с. 4] (переклад наш. – В. Ч.) і може бути як явищем несвідомого утворення власної «локальної мови», що є характерним для відокремлених груп людей, так і слугувати своєрідним шифром. Найчастіше ресемантизації зазнають іменники (наприклад, *grape* у жаргоні американських повітряних сил означає «легке доручення») та аббревіатури (приміром, іронічна альтернатива до розшифровки НАТО (NATO) – «No Action Talk Only»).

У результаті в межах військової терміносистеми виникає суперечність: з одного боку, існує значна потреба у формалізованості, яка вимагає точних еквівалентів; з іншого, насиченість евфемізмами та ресемантизованими одиницями, аббревіаціями та різноманітними скороченнями стає перешкодою у досягненні еквівалентності.

Власне, відсутність еквівалентів або прямих шляхів досягнення еквівалентності в роботі з текстами і є головною проблемою перекладу військової термінології, оскільки багато термінів військової сфери належать до номенклатури або неологізмів, які не мають усталених відповідників у мові перекладу, що є постійним викликом для перекладача. У таких випадках перекладачам доводиться звертатися до трансформацій, першочергово до калькування, транслітерації та описового перекладу. Хоча ці методи і є успішними, їхнє використання веде до наступної проблеми, яка полягає в необхідності алокації часу на ознайомлення з новою термінологією, оновлення навчальної літератури та словників, а також навчання кадрів відповідно до нової терміносистеми. Перешкодами в цьому випадку можуть стати як брак фінансування на друк відповідної літератури та пошук кваліфікованих спеціалістів, які здійснювали б дослідницьку та навчальну діяльність, так і такі людські фактори як швидкість сприйняття нового та здатність до навчання, яка, очевидно, буде значно різнитися серед різних вікових категорій людей, які складають військові сили.

Не менш важливою є проблема еквівалентності при перекладі аббревіатур, адже перед фахівцем постає дилема між збереженням форми задля впізнаваності терміну та збереженням

сенсу. Основними шляхами, якими послугуються фахівці в таких випадках є збереження оригінальної аббревіатури з розшифруванням або описовим перекладом цільовою мовою в дужках або примітках, та повна адаптація аббревіатури мовою перекладу.

На щастя, в останні роки проблема браку термінологічних еквівалентів у військовій сфері зазнає поступу в Україні. У 2018 році було прийнято військовий стандарт 01.003.001, розроблений на базі Військового інституту Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Цей стандарт фокусується на двох аспектах: адміністративному та, що є більш релевантним для нашого дослідження, лінгвістичному. Вперше за роки незалежності України військове лінгвістичне забезпечення піддається регламентації. Згідно з цим стандартом, зокрема, визначаються основи чотирьох напрямів, які сприятимуть процесу стандартизації:

1) термінотворча діяльність – створення українських термінів-еквівалентів до іншомовних понять;

2) нормотворча діяльність – оптимізація та верифікація вже існуючих термінів шляхом перегляду та зміни семантичного кола окремих понять, а також постійного перегляду та внесення змін до наявних терміносистем, які були опубліковані в наукових виданнях, для досягнення максимального дотримання основних принципів термінології (однозначність, системність, стислість);

3) термінографічна діяльність – створення дво- та багатомовних словників та глосаріїв військової термінології за визначеним стандартом алгоритмом;

4) лексикографічна діяльність – створення різних типів словників (тлумачних, перекладних, навчальних, тематичних тощо) на основі дослідження та опису військової лексики української та інших мов [4, с. 11–12].

Важливо зазначити, що наведені вище теорії та різновиди еквівалентності можуть мати різні ступені ефективності практичного використання при військовому перекладі та в роботі з військовою термінологією зокрема. У цьому аспекті ми схильні погодитися з думками Ж. Віне, Ж. Дарбельне, Е. Піма та Дж. Гауз, які наголошують на

індивідуальному підході та врахуванні функції повідомлення оригіналу при перекладі.

Візьмімо, приміром, письмовий переклад офіційних документів у військовому обігу. Звичайно, при роботі з ним найкраще буде реалізовуватися формальна еквівалентність Ю. Найди та граматична еквівалентність М. Бейкер, оскільки для офіційно-ділових текстів важливими є максимальна точність та збереження структури, до того ж, зазвичай цей стиль має цілу систему вже установлених термінів, на які має зважати та мусить використовувати перекладач. Використання нерегламентованих відповідників чи передача виключно сенсу вихідного тексту буде мати катастрофічні наслідки.

Натомість, при синхронному перекладі неформального спілкування перекладачу доцільніше користуватися динамічними відповідниками та зміщувати фокус зі структури до сенсу, звертаючись до теорії Д. Селесковіч та досягнення текстувальної та прагматичної еквівалентностей, які розкриває М. Бейкер, оскільки найголовнішим завданням при тлумаченні є швидка передача інформації, а неформальний характер дозволяє усному перекладачу ширший вибір синонімії та роботу з варіантними та навіть контекстуальними еквівалентами.

Висновки. З огляду на вищезазначене, можемо зробити висновок, що, попри велику кількість підходів у визначенні концепцій еквівалентності, більшість з них в різних ступенях мають практичне застосування під час перекладу військової термінології. Безсумнівно, фахівцям варто звертати особливу увагу на стилістично-жанровий аналіз тексту, який також має враховувати контекст, мету тексту та його цільову аудиторію, адже саме це визначатиме вибір стратегії передачі еквівалентності в кожному окремому випадку.

Також дослідження показало потребу в подальшій активізації та підтриманні роботи з термінотворення та стандартизації в українській військовій сфері, яка є маловивченою. Попри наявні перші кроки в цьому напрямку, українська наукова спільнота має об'єднати зусилля та активно співпрацювати з військовими фахівцями для створення та підтримання лінгвістичного забезпечення.

Список літератури:

1. Балабін В. В. Теоретичні засади військового перекладу: дис. ... д-ра філол. наук: 10.02.16. Перекладознавство (035 – Філологія). Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2020.
2. Володіна Т. С., Рудківський О. П. Загальна теорія перекладу: навч.-метод. посіб. для першого (бакалаврського) рівня. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2017. 296 с.

3. Литвин І. М. Перекладознавство: науковий посібник. Черкаси: Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013.
4. Міністерство оборони України. Військовий стандарт 01.003.001. Адміністративна діяльність. Лінгвістичне забезпечення військ (сил). Основні положення. Вид. 1. Київ: МО України, 2018. 288 с.
5. Попівняк Ю. М. Структурно-семантичні, словотвірні та функціональні особливості військових термінів: кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 035 «Філологія». Волинський національний університет імені Лесі Українки, наук. керівник Л. К. Малімон. Луцьк, 2023.
6. Струк І. В., Сітко А. В., Семигінівська Т. Г. Формування та переклад військової термінології у період активних воєнних дій на території України. Сучасні тенденції розвитку лінгвістики, лінгводидактики та перекладознавства в Україні та за її межами : колективна монографія / за ред. О. М. Тищенко. Рига: Baltija Publishing, 2023. С. 485–497. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-223-4-97>
7. Baker M. In Other Words: A Coursebook on Translation. 2nd ed. London; New York: Routledge, 2011.
8. Catford J. C. A Linguistic Theory of Translation. Oxford: Oxford University Press, 1965.
9. House J. Translation Quality Assessment: A Model Revisited. Tübingen: Narr, 1997. (Tübinger Beiträge zur Linguistik ; 410).
10. Jakobson R. On Linguistic Aspects of Translation. Brower R. A. (ed.). On Translation. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1959. P. 232–239.
11. Newmark P. A Textbook of Translation. London: Prentice Hall International (UK) Ltd., 1988.
12. Nida E. A., Taber C. R. The Theory and Practice of Translation. Leiden: E. J. Brill, 1982.
13. Panou D. Equivalence in Translation Theories : A Critical Evaluation. *Theory and Practice in Language Studies*. 2013. Vol. 3, No. 1. P. 1–6.
14. Pym A. Exploring Translation Theories. 2nd ed. London; New York: Routledge, 2014.
15. Pym A. Exploring Translation Theories. 3rd ed. London; New York: Routledge, 2023.
16. Saber A. Lexicogenic Matrices and Institutional Roles of U.S. Military Jargon. Lexis [Online]. 2018. № 11. URL: <http://journals.openedition.org/lexis/1179>. DOI: <https://doi.org/10.4000/lexis.1179>.
17. Vinay J.-P., Darbelnet J. Comparative Stylistics of French and English : A Methodology for Translation / transl. and ed. by Juan C. Sager, M.-J. Hamel. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins B.V., 1995. (Benjamins Translation Library; vol. 11).
18. Urban Dictionary. URL: <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=index.html>.

Hniedkova O. H., Chechevytsia V. O. THE PROBLEM OF EQUIVALENCE IN TRANSLATION OF MILITARY TERMINOLOGY

The article examines the problem of reaching equivalence in the translation of military terminology, which is often encountered by translators in this field. It considers the main concepts of the definition of the very notion of equivalence by various researchers, as well as the theories and typologies of equivalence identified by them. In addition, the article lists main features of the military terminology system and analyses the influence of these features on reaching equivalence in military discourse texts.

An analysis of research in the field of translation studies has made it possible to determine that modern researchers view equivalence as a dynamic phenomenon that can be achieved mainly at separate levels (one or more), among which the translator is recommended to focus primarily on the content and functional levels.

An obstacle to equivalence in military translation is the characteristic features of military terminology, among which the following were identified as a result of the analysis: a large number of abbreviations and acronyms, slang, the prevalence of resemantisation and euphemism as term-forming methods, as well as a large number of neologisms due to the rapid pace of development in the field.

Based on the analysed features, the article proposes strategies and approaches for working with military terms that will help solve the problem of equivalence.

In addition, the article contains a study of the work of Ukrainian scientists in the field of standardisation of Ukrainian military terminology. As a result, it was concluded that greater efforts should be directed towards activities related to standardisation, norm-setting and terminology formation in Ukrainian military terminology, as this will create and maintain a basis that specialists can rely on when working on the translation of military texts or use in the creation of training materials or directly in the training process for future professionals not only in the military sphere but also in the field of translation.

Key words: translation theory, translation practice, equivalency, terminology, military translation, slang, term formation.

Дата надходження статті: 28.10.2025

Дата прийняття статті: 20.11.2025

Опубліковано: 29.12.2025